

Tikimybių teorija (Užduotis Nr.1)

Aidas Medžiūnas

2022 m. kovo 10 d.

1. Patikrinkite ar šios Ω aibės poaibių sistemos yra aibių algebros:

- (a) Sistema iš \emptyset ir Ω , tokių kad $\Omega \neq \emptyset$;
- (b) Tegul $A \subset \Omega, A \neq \emptyset, A \neq \Omega$. Sistema - $\{A, A^c, \Omega, \emptyset\}$.

2. Įrodykite šias aibių algebros \mathcal{A} savybes:

- (a) $\emptyset \in \mathcal{A}$;
- (b) Jei $A \in \mathcal{A}$ ir $B \in \mathcal{A}$, tai $A \cap B \in \mathcal{A}$;
- (c) Jei $A \in \mathcal{A}$ ir $B \in \mathcal{A}$, tai $A \setminus B \in \mathcal{A}$;
- (d) Jei A_1, A_2, \dots, A_n yra \mathcal{A} aibės,
tai $(A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_n) \in \mathcal{A}$ ir $(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_n) \in \mathcal{A}$.

3. Įrodykite šias tikimybės P savybes:

- (a) $P(\emptyset) = 0$;
- (b) $P\left(\bigcup_{k=1}^n A_k\right) = \sum_{k=1}^n P(A_k)$.
- (c) $P(B \setminus A) = P(B) - P(A \cap B)$
- (d) jei $A \subset B$, tai $P(B \setminus A) = P(B) - P(A)$
- (e) jei $A \subset B$, tai $P(A) \leq P(B)$
- (f) kiekvienam atsitiktiniam įvykiui A teisinga lygybė $P(A^c) = 1 - P(A)$
- (g) $P(A) \leq 1$ kiekvienam atsitiktiniam įvykiui A
- (h) jei A_1, A_2, \dots yra bet kokių įvykių seka, tai

$$P\left(\bigcup_{k=1}^{\infty} A_k\right) \leq \sum_{k=1}^{\infty} P(A_k)$$

- (i) $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$

4. Tegul X yra a.d., o c yra const. Įrodykite, kad:

- (a) c yra a.d.
- (b) $X + c$ yra a.d.

- (c) cX yra a.d.
- (d) $|X|$ yra a.d.
- (e) X^2 yra a.d.
- (f) $1/X$ yra a.d.
- (g) $X - X$
- (h) $X + X$

5. Tegul X ir Y yra a.d. Įrodykite, kad:

- (a) $X - Y$ yra a.d.
- (b) $X + Y$ yra a.d.
- (c) XY yra a.d.
- (d) X/Y , kai $Y \neq 0$ yra a.d.

6. Tegul $F_X(x)$ yra pasiskirstymo funkcija. Įrodykite, kad:

- (a) $P(X > x) = 1 - F(x)$;
- (b) $P(x < X \leq y) = F(y) - F(x)$;
- (c) $P(X = x) = F(x) - \lim_{y \rightarrow x^-} F(y)$.

7. Tegul F_X yra a.d. X pasiskirstymo funkcija. Raskite a.d. $Y = aX + b$ pasiskirstymo funkcija.

8. Parodykite, kad jei F ir G pasiskirstymo funkcijos ir $0 \leq \lambda \leq 1$, tai $\lambda F + (1 - \lambda)G$ yra pasiskirstymo funkcija. Ar šių funkcijų sandauga FG yra pasiskirstymo funkcija?

9. Tegul X yra a.d., o $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ - tolydi ir griežtai didėjanti funkcija. Parodykite, kad:

- (a) $g(X)$ yra a.d.
- (b) $g^{-1}(X)$ yra a.d.

Ar funkcija g būtinai turi būti tolydi ir griežtai didėjanti?

10. Tegul f ir g yra tankio funkcijos, $0 \leq \lambda \leq 1$. Parodykite ar:

- (a) $\lambda f + (1 - \lambda)g$ yra tankis;
- (b) fg yra tankis?

11. Kada šios funkcijos yra tankio funkcijos:

(a) $f(x) = \begin{cases} cx^{-d}, & \text{jei } x > 1 \\ 0 & \text{kitur.} \end{cases}$

(b) $f(x) = \frac{ce^x}{(1+e^x)^2}$?

12. Tegul X yra a.d. su tolydžia pasiskirstymo funkcija F . Raskite pasiskirstymo funkcijas šiems atsitiktiniams dydžiams:

- (a) X^2 ;

- (b) $\sqrt{\bar{X}}$;
- (c) $G^{-1}(X)$;
- (d) $F(X)$;
- (e) $G^{-1}(F(X))$.

čia G tolydi ir griežtai didėjanti funkcija.

13. Kokiams α reikšmėms $\mathbb{E}(|X|^\alpha)$ - baigtinis, jei a.d. X tankis:

- (a) $f(x) = e^{-x}$, kai $x \geq 0$;
- (b) $f(x) = C(1+x^2)^{-m}$, kai $x \in \mathbb{R}, m \in \mathbb{Z}$.

14. Tegul X_1, \dots, X_n - nepriklausomi vienodai pasiskirstę a.d. Parodykite, kad jei $m \leq n$, tai

$$\mathbb{E}\left(\frac{S_m}{S_n}\right) = \frac{m}{n},$$

čia $S_m = X_1 + X_2 + \dots + X_m$.

15. Tegul X - neneigiamas a.d. su tankiu f . Parodykite, kad:

$$\mathbb{E}(X^r) = \int_0^\infty r x^{r-1} P(X > x) dx.$$

16. Tegul $X \mathcal{N}(\mu, \sigma^2)$. Parodykite, kad:

$$\mathbb{E}((X - \mu)g(X)) = \sigma^2 \mathbb{E}(g'(X)).$$